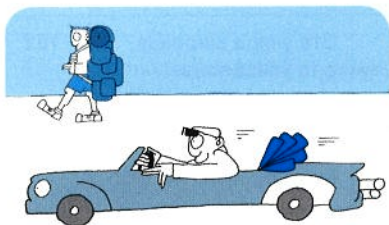

- **Czasownik** nazywa czynności, np. **говорить** (mówić), **играть** (grać), **читать** (czytać) lub stany, np. **мечтать** (marzyć), **спать** (spać), **стоять** (stać), **сидеть** (siedzieć), **лежать** (leżeć).
- Czynności (stany) mogą być wykonywane przez jedną lub kilka osób, dlatego czasowniki mają formę osoby i liczby. Czynności (stany) mogą być wykonywane w różnym czasie, dlatego czasowniki mają także formy czasu: teraźniejszego (np. **она говорит**), przeszłego (np. **я мечтала**) i przyszłego (np. **я подумаю, я буду играть**).
- W języku rosyjskim (podobnie jak w języku polskim) istnieje **nieodmienna nieokreślona** forma czasownika nazywana **bezokolicznikiem**.

Что делать?

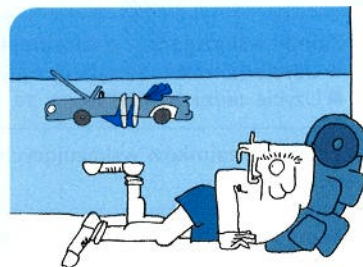
ехать

Что делать?

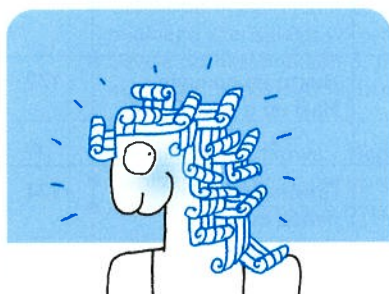
идти

Что сделать?

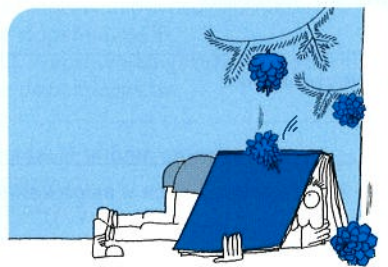
лечь

Что делать?

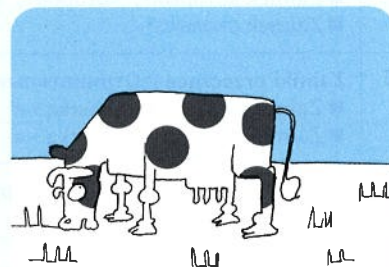
улыбаться

Что делать?

беречься

Что делать?

пастись

■ To warto wiedzieć

- **Bezokolicznik** – to nieodmienna nieokreślona forma czasownika, która oznacza czynność lub stan, ale nie określa ani czasu, ani osoby, ani liczby.
  - Bezokolicznik odpowiada na pytania: **что делать?** (co robić?) lub **что сделать?** (co zrobić?)¹⁾.
  - Bezokolicznik zazwyczaj zakończony jest na **-ть, -ти, -чь**.
  - Przy tworzeniu tzw. czasowników zwrotnych do bezokolicznika dodajemy partykułę **-ся** lub **-сь**. Partykułę **-ся** dodajemy po spółgłosce, np. **улыбатьСЯ**. Partykułę **-сь** dodajemy po samogłosce, np. **пастиСЬ**.

1) Na temat użycia bezokolicznika zob. rozdział 14.

Молодая актриса **говорит** известному актёру:
 – Я уже давно **мечтала** об этой роли.
 Но как только **подумаю**, что **буду играть** с вами, от страха не **знаю**, что **делать**.
 – Я тоже.

1.1. Podkreśl bezokoliczniki.

Считалка (wylicznika)

Как хорошо уметь читать!
 Не надо к маме приставать, (tu: męczyć, nudzić)
 Не надо звать, не надо ждать,
 и можно взять и прочитать.

**1.2. Wskaż bezokoliczniki i uzupełnij okienka.
 W razie trudności skorzystaj ze słownika.**

1. ночь	5. учить
2. лечь	6. радость
3. дочь	7. гости
4. писать	8. нести

bezokoliczniki:

1.3. Wpisz partykułę -ся lub -сь.

1. учить___	5. пасти___
2. занимать___	6. мыть___
3. боять___	7. нести___
4. пройти___	8. купать___

1.4. Podkreśl tylko te pytania, na które odpowiada bezokolicznik.

1. Что вы делаете?
2. Что он делает?
3. Что делать?
4. Что они делают?
5. Что ты сделал?
6. Что сделать?
7. Что она сделала?
8. Что она сделает?

1.5. Wpisz brakujące litery.

Совет для изучающих иностранный язык

Чтобы хорошо зна___ язык, нужно учи___ его каждый день. Необходимо использова___ современную технику: видео, магнитофон, телевизор, компьютер. Надо слуша___, чита___, писа___. Очень важно говори___ на иностранном языке. Все ошибки надо исправля___. Чтобы изуча___ язык, нужно желание зна___ его.

Волков бояться – в лес не ходить.